

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding Social Work

(joint degree)

deeltijd

Hanzehogeschool Groningen

NHL Hogeschool

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding Social Work
(joint degree)
deeltijd

Hanzehogeschool Groningen
NHL Hogeschool

CROHO nr. 49500

Hobéon Certificering

Datum

21 maart 2017

Auditpanel

Drs. G.J. Stoltenborg

Dr. L. van Doorn

Drs. A.J. van Zon

Y. Aartsen

Secretaris

I.M. Gies Broesterhuizen BEd

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	23
6.	AANBEVELINGEN	25
BIJLAGE I	Scoretabel	27
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	29
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	33
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	35

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLINGEN	Hanzehogeschool Groningen NHL Hogeschool
status instellingen	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief Hanzehogeschool Groningen d.d. besluit 26 april 2013 Positief NHL Hogeschool d.d. besluit 28 juli 2015
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	M Social Work
registratienummer croho	49500
domein/sector croho	Gedrag & Maatschappij
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Professionele master
graad en titel	Master of Social Work
aantal studiepunten	60 EC
afstudeerrichtingen	Niet van toepassing
locaties	Groningen en Leeuwarden
variant	Deeltijd
joint programme	Joint degree van bovengenoemde onderwijsinstellingen
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	16 november 2016
contactpersoon opleiding	W. Steijn w.steijn@pl.hanze.nl K.M.C. Landman-Peeters KMC k.m.c.landman-peeters@pl.hanze.nl Alma Mulder alma.mulder@nhl.nl Linda Kuiper-Bakker e.kuiper-bakker@pl.hanze.nl

Basisgegevens **hbo-masteropleiding Social Work**, deeltijd¹

bron: Kritische Reflectie 'Verbinden en vernieuwen', Master Social Work (joint degree)
peildatum: september 2016

instroom (aantal)	2011	2012	2013	2014	2015
▪ deeltijd	26	28	26	14	24
rendement (percentage) ^{2*}			2011	2012	2013
▪ deeltijd			54	64	46
docenten (aantal + fte)	aantal		Fte		
▪ deeltijd	12		1,6		
opleidingsniveau docenten (percentage) ³	Bachelor	Master	PhD.		
▪ deeltijd	0	67%	33%		
docent-student ratio ⁴	1:33,75				
contacturen (aantal) ⁵	1 ^e jaar	2 ^e jaar			
▪ deeltijd	8	8			

* De masteropleiding duurt nominaal twee jaar.

¹ Bron: Basisgegevens opleidingsbeoordeling 'Indicatoren en definities', Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, 19 februari 2015

² Het aandeel van het totaal masterstudenten dat het masterdiploma haalt in de nominale studieduur+ één jaar, zo mogelijk van de laatste drie cohorten

³ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een hbo, master en PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁴ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte's aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.

⁵ Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

2. SAMENVATTING

Hanzehogeschool Groningen (HG) en NHL Hogeschool (NHL) zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de hbo-masteropleiding Social Work (MSW) die zij in deeltijd en als joint degree aanbieden. De MSW leidt werkende professionals in het sociale domein op tot beroeps- en praktijkontwikkelaars en -veranderaars. Als senior professionals geven zij vorm aan de benodigde beroepsontwikkeling en transformaties in het sociale domein. Zij pakken complexe vraagstukken aan, hebben een begeleidende of leidinggevende rol naar collega's en vertalen beleid naar uitvoering.

Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding MSW ijkt de inhoud van het onderwijs aan de doelen en de leidende principes van de *Global Definition of Social Work* en het landelijke beroepsprofiel. De eindkwalificaties zijn geformuleerd in zeven opleidingscompetenties. De opleiding MSW acteert in het juiste domein en hanteert de juiste titulatuur.

De opleiding MSW conformeert zich aan de strategische thema's *Vital Regions* van de NHL en *Healthy Ageing* en *Ondernemerschap* van de HG. Deze thema's kleuren de inhoud van het onderwijs dat daardoor een sterke verbinding met de noordelijke regio krijgt. Met het opleiden van de (sociaal) ondernemende professional onderscheidt de opleiding zich van andere collega-opleidingen in Nederland.

Praktijkgericht onderzoek heeft een expliciete plaats in de eindkwalificaties van de opleiding MSW. De student leert praktijkgericht onderzoek te gebruiken om in relevante en complexe vraagstukken in de Social Work-context een bijdrage te leveren aan innovatieve en duurzame oplossingen.

De visie rond internationalisering legde de opleiding in 2016 vast in samenwerking met collega-opleidingen. Studenten van de opleiding MSW leren regionale vraagstukken in een internationale context te plaatsen en gebruik te maken van internationale en interculturele inzichten.

In samenwerking met een *Professional Board* die haar adviseert over ontwikkelingen in het werkveld, onderhoudt de opleiding haar eindkwalificaties. Daarnaast vindt structureel overleg plaats met vakgenoten.

Het auditpanel komt voor Standaard 1 'Beoogde eindkwalificaties' tot het oordeel 'goed'. De beoogde eindkwalificaties zijn ambitieus en sluiten zonder meer aan bij het profiel waartoe de opleiding haar studenten wil opleiden. De focus op sociaal ondernemerschap heeft volgens het auditpanel een duidelijke meerwaarde voor de opleiding MSW. De visie van de HG/NHL op praktijkgericht onderzoek is helder en de opleiding heeft duidelijk voor ogen hoe zij haar internationale oriëntatie verder wil versterken.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding MSW werkt met een Community of Learning, waarin de studenten, docenten en experts vanuit een meervoudig, internationaal perspectief samenwerken aan praktijkvraagstukken. Studenten leren over de grenzen van de eigen beroepspraktijk heen te kijken en door hun handelen meervoudig waarde te creëren. De opdrachten die studenten in de masterclasses uitvoeren, omvatten de complexiteit van de beroepspraktijk en vereisen professioneel handelen en kennis op masterniveau. Drie leerlijnen zorgen voor de samenhang in het programma. Ook de hogeschoolbrede speerpunten van de HG en de NHL zijn daarin nader uitgewerkt.

Door de leerlijn *Praktijkgericht Onderzoek* komen studenten vanaf het begin van de opleiding structureel in aanraking met het doen van onderzoek. De lectoren van beide hogescholen zijn betrokken bij de ontwikkeling en de uitvoering van het onderwijs.

Internationalisering krijgt in toenemende mate aandacht in het programma. Internationale uitwisseling door middel van werkbezoeken, exchange weken en/of summerschools is nu onderdeel van het curriculum.

De studielast is stevig. Met het oog op de studeerbaarheid heeft de opleiding MSW vanaf het studiejaar 2013-2014 het aantal masterclasses teruggebracht van zes naar vier.

Na de opstartfase waarin de vorm en wijze van de samenwerking moest worden afgetast, is er nu sprake van een soepele samenwerking tussen beide hogescholen. Docenten van de HG en de NHL verzorgen gezamenlijk en als één team het onderwijs. Alle docenten beschikken over een masterdiploma en vier van hen zijn gepromoveerd. Studenten waarderen de ontwikkelingsgerichte houding en de deskundigheid van het docententeam.

De opleidings specifieke voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Het auditpanel komt voor deze standaard tot het oordeel 'voldoende', omdat de opleiding in het verlengde van haar doelstellingen een samenhangend en actueel programma aanbiedt en over een goed gekwalificeerd docententeam beschikt. De structurele betrokkenheid van het werkveld en alumni bij de verdere ontwikkeling van de Community of Learning is een ontwikkelpunt. Ook de studeerbaarheid verdient blijvend aandacht van de opleiding.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding MSW sluit aan bij het toetsbeleid van beide hogescholen en beschikt over een toetsplan waarin het systeem van toetsen en beoordelen nader is uitgewerkt. Zij paste de afgelopen jaren de diversiteit, de inhoud en het aantal toetsen in de diverse masterclasses aan. Het toetssysteem is daarmee meer valide, betrouwbaar en voor studenten beter inzichtelijk. De opleiding zet aantoonbaar kwaliteitsborgende mechanismen in bij het toetsen en beoordelen. De toetsen die het auditpanel bekeek, zijn over het algemeen inhoudelijk van het niveau dat verwacht wordt van studenten van een hbo-masteropleiding. Het verlengen van de doorlooptijd van het afstuderen draagt niet alleen bij aan een betere studeerbaarheid van het programma, maar zal ook een positieve invloed hebben op de verdere verbetering van de eindwerken.

Voor Standaard 3 'Toetsing' komt het auditpanel tot het oordeel 'goed'. De opleiding werkt structureel aan de verbetering van het toetssysteem en heeft duidelijk voor ogen hoe verdere ontwikkeling daarvan mogelijk is. De examencommissie vult haar kwaliteitsborgende rol op efficiënte en effectieve wijze in, zowel pro- als reactief.

Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Het auditpanel heeft de eindwerken met plezier gelezen. Het vond alle eindwerken qua inhoud en niveau van hbo-masterniveau. De onderzoeksvragen die studenten in hun eindwerken beantwoorden, zijn actueel. De bevindingen van het auditpanel ten aanzien van de eindwerken, kwamen vrijwel overeen met de oordelen die de examinatoren gaven. De opleiding realiseert haar eindkwalificaties. Alumni beschikken over een onderzoekende en ondernemende houding evenals een bredere blik en zij spelen een rol in veranderprocessen in complexe sociale vraagstukken. Het werkveld is positief over het niveau van afstuderen en over de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk.

Voor Standaard 4 'Gerealiseerde eindkwalificaties' komt het auditpanel tot het oordeel 'voldoende'. Het auditpanel zou graag zien dat reflectie niet alleen in de betere, maar in *alle* eindwerken een (vaste) plaats kreeg. Bovendien kan de opleiding MSW de diepgang van de gebruikte (inter)nationale vakliteratuur in de eindwerken versterken.

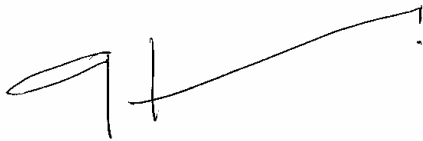
Algemene conclusie:

Het samenwerkingsverband HG/NHL heeft een duidelijke visie op het doel van de opleiding MSW en het type professionals dat zij wil opleiden. De opleiding draagt met een brede blik en open houding proactief en in samenwerking met elkaar bij aan de transitie binnen het eigen onderwijs en in toenemende mate in het werkveld.

Mede op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel tot de overall kwalificatie 'voldoende'. Het adviseert de NVAO de opleiding te accrediteren voor een periode van zes jaar.

De structurele verbinding tussen het onderwijs en het werkveld, maar vooral het aanbrenge van voldoende diepgang in het (literatuur)onderzoek en het aantonen van het juiste niveau van reflectie in alle eindwerken verdienen een plaats op de verbeteragenda van de opleiding.

Den Haag, 21 maart 2017

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'G' followed by a vertical line and a long horizontal stroke that curves upwards at the end.

drs. G.J. Stoltenborg,
voorzitter

A handwritten signature in blue ink, featuring a complex, overlapping scribble of lines that forms a stylized 'G' and 'B'.

I.M. Gies Broesterhuizen BEc,
secretaris

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Beperkte Opleidingsbeoordeling' van de hbo-masteropleiding Social Work van de Hanzehogeschool Groningen en de NHL Hogeschool (joint degree), die op 16 november 2016 is uitgevoerd door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting).

Vanaf 1 januari 2015 worden opleidingen in het hoger onderwijs met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster geïnspecteerd. De clusterwijze beoordeling - *ook wel clusterinspectie genoemd* - heeft als doel de scherpte en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. De hbo-masteropleiding Social Work van bovengenoemde hogescholen valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in het cluster *HBO Master Social Work*. De inspecties van deze opleidingen moeten in de periode voor 1 mei 2017 plaatsvinden. Het auditpanel gebruikte voor de beoordeling het vigerende beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)⁶.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op de vier NVAO-kwaliteitsstandaarden, gegroepeerd naar 'beoogde eindkwalificaties', 'onderwijsleeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde eindkwalificaties'.

Karakteristiek onderwijsinstellingen

Hanzehogeschool Groningen (HG) verzorgt 54 bacheloropleidingen, 19 masteropleidingen en 8 Associate degrees. Deze opleidingen zijn ondergebracht in 17 schools. Het onderzoek van de hogeschool vindt onder andere plaats in twee Centres of Expertise en vijf kenniscentra. De hogeschool richt zich op de strategische thema's *Energie, Healthy Ageing* en *Ondernemerschap*.

NHL Hogeschool (NHL) biedt 54 bacheloropleidingen, 13 masteropleidingen en 4 Associate degrees aan. Het onderwijsaanbod en de contractactiviteiten zijn ondergebracht in vier instituten en het praktijkgericht onderzoek krijgt vorm en inhoud in verschillende lectoraten. De strategische thema's van de hogeschool zijn *Vital Regions* (sociaal-maatschappelijk welzijn in perifere regio's) en *Smart Sustainable Industries* (productiviteitsverhoging en verduurzaming van economie, industrie en samenleving).

Bovengenoemde hogescholen verzorgen samen de hbo-masteropleiding Social Work. De algemene leiding van het samenwerkingsverband berust bij een tweehoofdige instituutdirectie. Elke onderwijsinstelling kent op deze wijze zijn eigen verantwoordelijke functionaris ook wel dean of programmadirecteur genoemd. De dagelijkse leiding van het samenwerkingsinstituut berust bij de programmanager. Voor het gemak wordt dit samenwerkingsverband in dit rapport aangeduid als de HG/NHL. Indien een tekstgedeelte betrekking heeft op één van beide hogescholen, dan zal dat specifiek benoemd worden.

Karakteristiek van de opleiding MSW

De *Academie voor Sociale Studies* van de HG en het *Instituut Zorg en Welzijn* van de NHL zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de tweejarige, bekostigde hbo-masteropleiding Social Work (MSW). Zij bieden de opleiding sinds februari 2011 als joint degree en in deeltijd aan voor professionals die werkzaam zijn in het sociale domein. Werkervaring en een relevante werkplek zijn vereisten om in te mogen stromen. Vandaar dat de HG/NHL de opleiding MSW typeren als *post-experience master*. De opleiding telde op 1 april 2016 55 studenten.

⁶ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Beperkte of Uitgebreide opleidingsbeoordeling, Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie d.d. 19 december 2014.

Ontwikkelingen na vorige accreditatie van de opleiding MSW

In september 2010 vond de vorige visitatie van de opleiding MSW plaats. De opleiding is toen op basis van de Toets Nieuwe Opleiding⁷ positief beoordeeld. In november 2010 besloot de NVAO accreditatie te verlenen aan de nieuwe opleiding. Het besluit bevatte geen aandachtspunten van het toenmalige auditpanel. In het beoordelingsrapport had het auditpanel wel een tweetal opmerkingen (zie Tabel 1).

Opmerkingen	Verbeteringen
Toelating: Over de instroomeis van drie jaar werkervaring merkte het auditpanel op dat dit wel relevante werkervaring moet betreffen.	De opleiding MSW heeft deze eis in de Opleidings- en Examenregeling expliciet benoemd en zorgvuldig uitgewerkt.
Kwaliteitszorgsysteem: Over de kwaliteitszorg merkte het auditpanel op dat studenten in verwarring zouden kunnen raken doordat er twee systemen (NHL en HG) tegelijk zouden gelden.	De HG/NHL hebben voor de MSW een kwaliteitsbeleid vastgesteld dat voldoet aan de systemen van beide hogescholen. De midterm review, een risicoscreening, de uitkomsten van de Nationale Studenten Enquête en de studentenevaluaties van de masterclasses maken daar onderdeel van uit.

Tabel 1 – Doorgevoerde verbeteringen na vorige audit

⁷ De Toets Nieuwe Opleiding is 'het keurmerk dat tot uitdrukking brengt dat de kwaliteit van een voorgenomen opleiding door het accreditatieorgaan positief is beoordeeld'. Bron: website NVAO.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor-master) en oriëntatie (hbo-wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Inhoud eindkwalificaties

Het auditpanel constateert dat de doelen en de leidende principes van de *Global Definition of Social Work*⁸ ten grondslag liggen aan de opleiding MSW. Bovendien zijn de eindkwalificaties van de opleiding MSW rechtstreeks gebaseerd op het landelijk beroepsprofiel. De opleiding heeft haar eindkwalificaties vertaald naar zeven beroepsrollen⁹ en uitgewerkt in zeven opleidingscompetenties. De eindkwalificaties zijn aantoonbaar opgenomen in het *Position Paper* en nader uitgewerkt in de competentiekaarten (zie Standaard 2).

De opleiding MSW leidt werkende professionals in deeltijd op tot beroeps- en praktijkontwikkelaars en -veranderaars. De afgestudeerde professional heeft een brede, overstijgende blik, kan conceptueel denken in een multidisciplinaire setting en kan situationeel handelen over de grenzen van de eigen werksoort heen. Afgestudeerden kunnen zich vanuit een stevige professionele identiteit positioneren en profileren. Zij leveren een bijdrage aan sociale verandering en ontwikkeling, het bevorderen van sociale cohesie en empowerment en emancipatie van (kwetsbare) mensen. De afgestudeerde professional signaleert maatschappelijke ontwikkelingen en adviseert over of geeft de vertaling naar het beleid.

Kijkend naar de eindkwalificaties acteert de opleiding MSW in het juiste domein en hanteert zij de juiste titulatuur. Na afloop van de opleiding ontvangen studenten een gezamenlijk diploma van de HG en de NHL.

Profilering

De opleiding MSW conformeert zich aan het hogeschoolbrede speerpunt *Healthy Ageing* van de HG en het hogeschoolbrede speerpunt *Vital Regions* van de NHL. Deze strategische thema's sluiten nauw aan bij de ontwikkelingen in de Noord-Nederlandse regio. Studenten moeten dan ook opdrachten en onderzoeken uitvoeren die inhoudelijk verbonden zijn aan deze thema's (zie Standaard 2). De verbinding met de noordelijke regio is daarmee sterk.

Bovendien sluit de opleiding MSW aan bij het hogeschoolbrede speerpunt *Ondernemerschap* van de HG. De opleiding neemt de *Ondernemende competenties* (Movisie) en het *Klaverblad voor Nieuwe Business Modellen* (Jonker et al.) als kapstok voor de nadere uitwerking van dit thema. Het opleiden tot ondernemende professional moet ertoe leiden dat afgestudeerden de (financiële) ruimte leren pakken die er is (proactief) en zich niet naar het gegeven schikken (reactief), op een andere wijze leren kijken naar het vraagstuk en leren werken vanuit sociaal-maatschappelijke drijfveren in plaats van vanuit belangen en verhoudingen.

⁸ Het beroep Social Work deelt wereldwijd een aantal doelen en leidende principes, door de *International Federation of Social Workers* en de *International Association of Schools of Social Work* vastgelegd in de *Global Definition of the Social Work Profession*.

⁹ Dit zijn de beroepsrollen senior-professional, expert, adviseur, projectmanager, praktijkgericht onderzoeker, ontwerper/ontwikkelaar en beroepsinnovator.

Het auditpanel vindt het vanuit economisch perspectief leren omgaan met sociaal-maatschappelijke vraagstukken ofwel sociaal ondernemerschap een meerwaarde voor de opleiding MSW. Bovendien onderscheidt de opleiding zich hiermee van collega-opleidingen in Nederland.

Praktijkgericht onderzoek

Praktijkgericht onderzoek heeft de opleiding MSW expliciet opgenomen in haar eindkwalificaties en nader uitgewerkt in het document *Visie op Praktijkgericht Onderzoek*. Een MSW-student leert praktijkgericht onderzoek te gebruiken om in relevante en complexe vraagstukken in de Nederlandse en regionale Social Work-context een bijdrage te leveren aan innovatieve en duurzame oplossingen. Deze vraagstukken moeten tevens aansluiten bij de eerder genoemde hogeschoolbrede speerpunten. Het type onderzoek dat studenten leren gebruiken is actie-/ontwerponderzoek. Dit sluit aan bij de visie van de opleiding dat zij beroeps- en praktijkontwikkelaars en -veranderaars aflevert die vanuit een onderzoekend vermogen in staat zijn tot praktijkinnovatie. Het doen van onderzoek beschouwt de opleiding als een interventie op zich. De opleiding verwacht van studenten hierin ook een proactieve houding. De visie van de HG/NHL op praktijkgericht onderzoek vindt het auditpanel helder en daarnaast passend bij de opleiding MSW.

Internationalisering

In 2016 heeft de opleiding MSW haar doelstellingen rond internationalisering vastgelegd in een *Visiedocument Internationalisering*. De inhoud van deze visie kwam in nauwe samenwerking met drie andere aanbieders van opleidingen MSW in Nederland¹⁰ tot stand en is afgestemd met collega-opleidingen in Oostenrijk en Zwitserland. De Master Social Work van de HG/NHL is een Nederlandstalige opleiding die is ingebed in de Nederlandse en regionale context van het sociaal werk. De toenemende globalisering vraagt echter om professionals die ook kennis hebben van en zich kunnen bewegen in de internationale context. Studenten van de opleiding MSW leren dan ook regionale vraagstukken in internationale context te plaatsen en gebruik te maken van internationale en interculturele inzichten bij het formuleren van eigen oplossingsrichtingen. De opleiding noemt dit ook wel het ontwikkelen van een brede blik/meervoudig kijken. Het auditpanel constateert dat bovenstaande doelstellingen rond internationalisering direct bijdragen aan het behalen van en invulling geven aan verschillende eindkwalificaties.

Met behulp van een internationaal netwerk in onder meer Zwitserland en Oostenrijk stimuleert de opleiding MSW de internationale oriëntatie van studenten en docenten. De opleiding MSW wil in de landelijke samenwerking met de andere MSW-opleidingen het gezamenlijke internationale masternetwerk uitbreiden en gebruiken om de internationale uitwisseling sterker vorm te geven (bijvoorbeeld door deelname aan het programma van de *European Master Social Work*, een samenwerkingsverband van zeven Europese hogescholen). Het auditpanel steunt de opleiding MSW in deze ontwikkeling.

De eindkwalificaties van de opleiding MSW hebben een internationaal referentiekader. Naast de *Global Definition of Social Work* (zie terug) liggen de Dublin Descriptoren ten grondslag aan de eindkwalificaties van de opleiding. Dit blijkt uit een matrix waarin de opleiding MSW aantoont welke eindkwalificaties welke Dublin Descriptor afdekt. Het eindniveau van de opleiding MSW correspondeert met niveau 7 van het Europese Kwalificatieraamwerk.

Niveau en oriëntatie eindkwalificaties

De opleiding MSW voorziet in een maatschappelijke behoefte aan hbo-masterprofessionals Social Work die zowel blijkt uit de ontwikkelingsvraag van de studenten alsook uit de behoefte van het werkveld. Het betreft senior-professionals die vorm kunnen geven aan de benodigde beroepsontwikkeling en transformaties in het sociale domein.

¹⁰ Het gaat hier om de Masters Social Work van de Hogeschool van Amsterdam en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Master Health Care & Social Work van Saxion Hogeschool.

De afgestudeerde Master Social Work is in het werkveld een relatief nieuwe professional die kan werken voor maatschappelijke instellingen en organisaties, overheidsinstanties, commerciële aanbieders van dienstverlening of als zelfstandige ondernemer. Hij is een senior professional in de aanpak van complexe vraagstukken in de praktijk, heeft een begeleidende of leidinggevende rol naar collega's en vertaalt beleid naar uitvoering. Daarnaast ontwikkelt deze professional op basis van onderzoek en in co-creatie met relevante betrokkenen (een bijdrage aan) innovatieve en duurzame oplossingen voor sociale vraagstukken. Bovendien vervult hij op meso- en macroniveau een belangrijke rol in innovatie en vernieuwing in het sociale domein. Het uitvoeren van deze complexe en overstijgende taken onderscheidt de masterprofessional van de bachelor. Hieruit blijkt dat de opleiding MWS duidelijk voor ogen heeft voor welk beroep en welk type professionals zij opleidt.

Onderhoud eindkwalificaties

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding haar eindkwalificaties onderhoudt in nauwe samenwerking met het werkveld en met vakgenoten:

- De opleiding MSW heeft op strategisch niveau een hechte verbinding met de relaties uit het werkveld van beide hogescholen (gemeenten, instellingen en ondernemingen in de sociale sector). Een *Professional Board* die bestaat uit zes leden en die tweemaal per jaar bijeenkomt, geeft de opleiding gevraagd en ongevraagd advies over de aansluiting tussen de eindkwalificaties en de behoefte in het werkveld. Op aangeven van de *Professional Board* heeft de opleiding het thema 'kostenbewustzijn' aantoonbaar opgenomen in verschillende masterclasses en heeft de opleiding bijvoorbeeld het gebruik van internationale literatuur en ontwikkeling van internationale uitwisseling in het curriculum versterkt.
- Landelijk maakt de MSW deel uit van de sector *Hogere Sociale Studies* van de Vereniging Hogescholen. De HG/NHL heeft regelmatig overleg met de hbo-opleidingen *Master Social Work* van de Hogeschool van Amsterdam en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de hbo-opleiding *Master Health Care and Social Work* van Saxion Hogeschool. Zij organiseren jaarlijks een gezamenlijke studiedag met docenten. Thema's die aan bod komen, zijn onder meer de beoogde eindkwalificaties, het programma en de eindwerken (zie Standaard 3 - kalibratiesessies).

Het auditpanel waardeert de hoge ambities van de opleiding MSW. Wel vraagt het zich af of al deze ambities ook realistisch zijn. Het kan zich voorstellen dat de opleiding haar eindkwalificaties vanuit dit perspectief herijkt (zie H6 – Aanbevelingen).

Weging en Oordeel

Oordeel: goed

Het auditpanel komt tot het oordeel 'goed'. De beoogde eindkwalificaties, die afgestudeerden als beginnend beroepsbeoefenaar moeten bereiken, zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en hebben een (inter)nationaal referentiekader. De opleiding heeft een duidelijk beeld waar zij haar studenten voor opleidt en welke eisen het vakgebied en het werkveld stellen aan hbo-masterprofessionals. De hogeschoolthema's *Healthy Ageing* van de HG en *Vital Regions* van de NHL kleuren de inhoud van het onderwijs dat daardoor een sterke verbinding met de noordelijke regio heeft. Bovendien combineert de opleiding een nieuwe vorm van ondernemerschap met de transformaties in het sociale domein. Zij geeft daarmee op een eigen, onderscheidende wijze vorm aan het hogeschoolbrede speerpunt *Ondernemerschap* van de HG, een sterk punt aldus het auditpanel. Ook heeft zij een duidelijke visie op de betekenis van praktijkgericht onderzoek voor de opleiding MSW. Daarnaast is het werkveld nauw betrokken bij de ontwikkeling van de eindkwalificaties.

De opleiding is voornemens om haar internationale oriëntatie verder te versterken. Zij heeft thans duidelijk voor ogen wat zij met internationalisering beoogt en welke stappen zij daarin nog wil zetten.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Koppeling eindkwalificaties

Naast de eindkwalificaties (zie Standaard 1) is ook de *Body of Knowledge and Skills* opgenomen in het *Position Paper* en nader uitgewerkt in de competentiekaarten. Voor iedere masterclass zijn leeruitkomsten geformuleerd. Deze leeruitkomsten vormen de brug tussen de opleidingscompetenties en de toetscriteria en zijn opgenomen in de studiehandleidingen. Daarnaast staan in de curriculumoverzichten per masterclass het onderwerp, de competenties, de toetsen met de bijbehorende cursuscode, het aantal studiepunten en de vorm van de beoordeling. Met de competentiekaarten en de curriculumoverzichten toont de opleiding aan dat het voor de studenten mogelijk is de eindkwalificaties te behalen.

Inhoud en vormgeving programma

Met het oog op de studeerbaarheid (zie verder) en de verdere integratie en verdieping van de onderwijsinhoud heeft de opleiding MSW vanaf het studiejaar 2013-2014 het aantal masterclasses teruggebracht van zes naar vier, te weten *Signaleren & Analyseren, Co-creëren & Innoveren, Samenwerken in transities, Onderzoeken & Waarde creëren*. De opdrachten die studenten in de masterclasses uitvoeren, omvatten de complexiteit van de beroepspraktijk en vereisen professioneel handelen en kennis op masterniveau. Elke masterclass is ingericht rond praktijk- en beroepsgerelateerde vaardigheden en uitgewerkt conform de cyclus van praktijkinnovatie. Studenten werken bovendien integraal aan de ontwikkeling van hun kennis, vaardigheden en attitude. De drie leerlijnen *Social Work Theory, Praktijkgericht Onderzoek* en *Professionele Ontwikkeling & Begeleiding*¹¹ lopen als een rode draad door het programma heen. Het lesprogramma bestaat uit afwisselende werkvormen zoals (interactieve) hoorcolleges, werkcolleges, werkplaatsen, workshops, intervisie en supervisie. Zowel de Nederlandse en Engelstalige publicaties die de opleiding gebruikt in het onderwijs en die het auditpanel tijdens de materiaalinzage heeft ingezien, zijn inhoudelijk passend bij de master, van goed niveau en van een recente datum. Het programma dat de opleiding in deeltijd aanbiedt, blijft actueel doordat het kernteam jaarlijks de inhoud daarvan herijkt. Studenten zijn, naast de kleinschaligheid van de opleiding, heel tevreden over de aansluiting van de inhoud van de opleiding bij actuele ontwikkelingen, zo blijkt uit de NSE 2016.

Community of Learning

De opleiding MSW werkt met een Community of Learning (CoL), waarin de studenten met medestudenten, docenten, lectoren en experts vanuit een meervoudig, internationaal perspectief samenwerken aan praktijkvraagstukken. De inbreng van diverse invalshoeken uit de eigen praktijk van de studenten leidt ertoe dat studenten leren om vraagstukken interdisciplinair en vanuit verschillende perspectieven te benaderen.

¹¹ In de leerlijn *Professionele Ontwikkeling & Begeleiding* begeleidt de opleiding studenten in hun ontwikkeling als masterprofessional, het inzetten van hun professionele identiteit, het leren omgaan met en het kunnen wisselen tussen de verschillende beroepsrollen van de masterprofessional bij het begeleiden van professionals en veranderingen in de praktijk.

Zij leren dus over de grenzen van de eigen beroepspraktijk heen te kijken en door hun handelen meervoudig waarde te creëren (naast economische ook duurzame individuele en sociale opbrengsten). Studenten die het auditpanel sprak, vinden dit een sterk punt van het programma.

De opleiding MSW wil in de CoL een sterkere rol voor het werkveld realiseren. De twee bijeenkomsten die reeds met alumni en studenten zijn georganiseerd, wil de opleiding verbreden door ook werkgevers en andere belangstellenden uit te nodigen. Uit het gesprek met de docenten blijkt dat het moment nu ook daar is om met haar opgedane kennis in de CoL proactiever naar buiten te treden en meer zichtbaar te worden voor te buitenwereld. De studenten die het auditpanel sprak, sluiten zich hierbij aan. In plaats van alleen te luisteren en mee te bewegen, mag de opleiding zich van hen sterker positioneren. Bovendien vinden studenten dat de docenten zelf nadrukkelijker de dialoog met het werkveld kunnen aangaan en niet via de studenten. Tijdens het locatiebezoek werd het het auditpanel duidelijk dat docenten trainingen verzorgen in het werkveld op basis van hun visie en expertise op het gebied van de transitie in het sociale domein. Het auditpanel vindt dit een sterk punt en kan zich voorstellen dat de opleiding MWS haar expertise verder uitbreidt en zich naar buiten toe nadrukkelijker profileert. De Community of Learning zou zich kunnen ontwikkelen tot Community of Practice, waarin ook een structurele rol is weggelegd voor alumni en het werkveld (zie H6 – Aanbevelingen).

Profilering

Studenten dragen aantoonbaar bij aan de hogeschoolbrede speerpunten *Healthy Ageing* van de HG en *Vital Regions* van de NHL doordat zij naast de lectoren (zie verder) vraagstukken uit hun eigen praktijk ofwel de Noordelijke regio inbrengen. Voorbeelden van thema's zijn *Krimp en daarmee wegvallende voorzieningen*, *Het inrichten van sociale teams en de zorg voor jeugd, ouderen en andere kwetsbare groepen in de plattelandscontext*, *Vergrijzing en ontgroening en de gevolgen daarvan voor leefbaarheid en welzijn* en *Het bevorderen van participatie in de context van bezuinigingen*. Deze speerpunten zijn geen aparte leerinhoud, zij maken integraal onderdeel uit van het lesprogramma. Bewustwording van (het werken aan) deze speerpunten bij de studenten vindt het auditpanel net als de opleiding een verbeterpunt.

Het hogeschoolbrede speerpunt *Ondernemerschap* van de HG heeft sinds het studiejaar 2015-2016 een expliciete plaats in het programma. De opleiding gebruikt daarbij *Nieuwe Business Modellen* (NBM) als model om aan samenwerkingsvraagstukken in de transitie en transformatie van het sociale domein te werken. In de Masterclasses 1 en 2 ontwikkelen studenten universele (o.a. in de internationale definitie van sociaal werk) en de eigen professionele waarden en leren studenten samenwerkingsrelaties op te bouwen vanuit gedeelde waarden. In Masterclass 3 staat ondernemerschap en het ontwikkelen van het morele kompas centraal. Studenten verbinden alle onderdelen in onderlinge samenhang in een eigen integrale opdracht NBM.

Praktijkgericht onderzoek

In aansluiting op de beoogde eindkwalificaties (zie standaard 1) bevat het programma van de opleiding MSW een aparte leerlijn *Praktijkgericht Onderzoek*. Het auditpanel constateert op basis van de auditgesprekken dat studenten vanaf het begin van de opleiding dan ook structureel in aanraking komen met het doen van onderzoek. Hoewel actie-/ontwerpgericht onderzoek past bij een aanzienlijk aantal vraagstukken die studenten aandragen, mogen zij - indien het vraagstuk zich daar voor leent - ook andere vormen van onderzoek uitvoeren. Daarbij geeft de opleiding wel aan dat fundamenteel onderzoek niet de voorkeur heeft van de opleiding, omdat dat niet past bij de doelstellingen van de opleiding.

Het auditpanel kreeg op basis van het gesprek met de docenten de indruk dat de lectoren van beide hogescholen op een wat informele wijze betrokken waren bij de ontwikkeling en de uitvoering van het onderwijs. De beschrijving in de Kritische Reflectie evenals de reactie van de opleiding op het concept beoordelingsrapport laten een ander beeld zien. De lectoren geven zelf les, zijn beoordelaar bij het afstuderen en wonen kalibratiesessies bij. Bovendien is aan elke masterclass een lector gekoppeld voor de inhoudelijke borging. De lectoren zijn sparringpartners voor de docenten en geven (on)gevraagd advies aan de opleiding MSW. Ook in de CoL hebben de lectoren een actieve rol. Docenten brengen studenten indien nodig in contact met de lectoren. Daarbij gaat de opleiding ook uit van het eigen initiatief en de eigen verantwoordelijkheid van de studenten om zelf in contact te treden met de lectoren. De lectoren maken geen onderdeel uit van het kernteam. In onderstaande tabel volgt een nadere beschrijving van de betrokkenheid van de lectoraten bij het onderwijs.

Masterclass	Betrokken lectoraten
Signaleren & Analyseren	Het lectoraat <i>Arbeidsparticipatie</i> van het <i>Centrum voor Ondernemerschap</i> van de HG levert in deze masterclass inbreng voor de leerlijnen SWT en PO.
Co-creëren & Innoveren	In deze masterclass leveren de <i>lectoraten Persoonlijk Leiderschap & Innovatiekracht</i> en <i>Open Innovatie</i> (beide van de NHL) inbreng voor de leerlijn SWT.
Samenwerken in transities	In deze masterclass levert het <i>Talma lectoraat/Welzijn Nieuwe Stijl</i> van de NHL inbreng voor de leerlijnen SWT en PO.
Onderzoeken en Waarde creëren	Het lectoraat <i>iHuman Welzijn Zorg Digitaal</i> van de NHL is betrokken bij de totstandkoming van het beoordelingskader, de begeleidingsbijeenkomsten en de beoordeling van de theses in deze masterclass.

Tabel 2 – Voorbeelden van bij het onderwijs betrokken lectoraten

Het auditpanel heeft waardering voor de wijze waarop de opleiding de verbinding tussen onderzoek en onderwijs heeft vormgegeven die - zo geven de docenten in het gesprek aan - voor de kleinschalige opleiding goed werkt. De opleiding beoogt in de CoL een sterkere verbinding met de lectoraten en de kennis- en innovatiewerkplaatsen. Enkele studenten geven tijdens het auditgesprek aan dat zij ook ruimte zien om de verbinding tussen studenten en de lectoren verder te versterken. Het auditpanel sluit zich hierbij aan (H6 – Aanbevelingen).

Internationalisering

Studenten van het cohort 2013-2014 die extracurriculair deelnamen aan een exchange, raadden de opleiding MSW aan om internationalisering in het programma te versterken. Mede op basis daarvan heeft de opleiding de afgelopen jaren nader invulling gegeven aan de internationale oriëntatie van studenten. De docenten bieden in aansluiting op de beoogde doelstelling rond internationalisering (zie Standaard 1) in alle masterclasses een internationaal, meervoudig mondiaal perspectief aan. Ook is ruimte in het programma opgenomen (1 EC) voor internationale ontmoetingen met professionals, burgers en beleidsmakers. Studenten nemen thans bijvoorbeeld deel aan uitwisselingsweken, congressen en summerschools of zij kunnen zelf een buitenlands werkbezoek organiseren. Studenten ontwikkelen nu de vaardigheden om internationale kennis te vinden en te gebruiken. In de eindwerken moet dat, zo constateert het auditpanel, nog zichtbaar worden (zie Standaard 4).

Om de beschreven uitgangspunten in het *Visiedocument Internationalisering* verder gestalte te geven, dient de opleiding MSW internationalisering en interculturalisatie steviger in het curriculum te borgen. Zij wil dit realiseren door het uitbreiden van internationale ontmoetingen, de leeruitkomsten te herformuleren, het inzetten van digitale communicatiemiddelen om internationale ervaringen van studenten te delen, regie te voeren op deelname aan Europese debatten, de didactiek en de groepsdynamiek aan te laten sluiten bij de diversiteit van de studentenpopulatie en een gastdocent uit het buitenland in te zetten. Dit zijn volgens het auditpanel goede initiatieven om de internationale oriëntatie van het programma verder uit te breiden.

Instream en Studeerbaarheid

De toelatingscommissie beoordeelt op basis van een voorbereidingsopdracht en een intakegesprek of elke student voldoet aan de criteria en daarmee toelaatbaar is. Studenten die niet beschikken over een vaste relevante werkplek (bijvoorbeeld ZZP'ers) moeten bij aanvang van de opleiding aantonen dat zij opdrachten bij een andere werkgever mogen uitvoeren, voordat zij worden toegelaten tot de opleiding. De huidige studentenpopulatie is divers qua leeftijd en werkomgeving. De opleiding heeft een vrij constante, regionale instroom van circa 25 à 30 studenten per jaar. De dip in 2014 ten aanzien van de instroom (14 studenten) en de uitval (35%) werd veroorzaakt door de economische crisis waaronder de beperking van middelen en door reorganisaties door de wijzigingen in de WMO, zo gaven de docenten en de studenten tijdens de audit aan.

De studeerbaarheid van het programma - waaronder het afstuderen binnen de nominale studieduur - is een blijvend punt van aandacht. Studenten ervaren de studielast als stevig (minimaal 20 uur per week). Het aantal masterclasses en daarmee het aantal toetsen is in het studiejaar 2013-2014 daarom teruggebracht van zes naar vier. De studenten die het auditpanel sprak, gaven aan dat - door onder meer deze maatregel - het programma (beter) studeerbaar is. Voorwaarde is wel dat de privé- en werksituatie stabiel moet zijn. De opleiding schept in dit kader volgens de studenten realistische verwachtingen tijdens het intakegesprek. Een verbeterpunt vinden de studenten de ondersteuning van de opleiding bij het uitvoeren van opdrachten en vooral bij het afstudeeronderzoek in de praktijk. Vanuit de praktijk waar studenten werkzaam zijn, eist de opleiding formeel geen begeleider. Op zich is dat geen probleem. De meeste studenten vinden of creëren in hun bedrijf draagvlak voor hun veranderende positie en de veranderingen die zij teweeg willen brengen. Echter, niet bij alle studenten is dat het geval. De weerstand die zij in de praktijk ervaren, kan voor studievertraging zorgen. Het auditpanel kan zich voorstellen dat de opleiding in overleg met de studenten - waar nodig - hierin sterker de regie voert.

Samenwerkingsverband/Docententeam

Het auditpanel stelt vast dat de samenwerking tussen de HG en de NHL op transparante wijze is beschreven in een *Gemeenschappelijke Regeling Social Work* en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteitszorg op zorgvuldige wijze is vastgelegd in de *Notitie Kwaliteitszorg Master Social Work*. Samen met de programmamanager zijn de kerndocenten van de vier masterclasses en de kerndocenten van de twee leerlijnen *Praktijkgericht Onderzoek* en *Professionele Ontwikkeling & Begeleiding* verantwoordelijk voor de vormgeving van het onderwijs. Een gezamenlijk team van twaalf docenten, zeven van de HG en vijf van de NHL, verzorgt het onderwijs binnen de opleiding. De HG en de NHL stellen beide personeel beschikbaar op basis van het formatieplan dat de programmamanager opstelt. Het ter beschikking gestelde personeel blijft in dienst bij de betreffende onderwijsinstelling, maar voert zijn werkzaamheden uit bij het samenwerkingsinstituut.

Na de opstartfase waarin de vorm en wijze van de samenwerking moest worden afgetast, is er nu sprake van een soepele samenwerking tussen beide hogescholen. Niet alleen in het sociale domein hebben transities plaatsgevonden (zie Standaard 1), maar ook de docenten van de HG/NHL hebben door de samenwerking een transitie aan den lijve ondervonden. Het auditpanel stelt op basis van de auditgesprekken vast dat de docenten één team vormen. Ook studenten bevestigen dit. Zij profiteren van het beste van twee werelden. De expertise van de docenten is complementair. Op het moment dat de lessen plaatsvinden in Groningen is het hele team daar aanwezig, en vice versa. Bij teamvergaderingen is het gehele docententeam aanwezig. De studenten geven aan dat zij de open houding van de docenten en het continu verbeteren en vernieuwen van de opleiding eveneens een sterk punt vinden. Zij voelen zich gehoord. Practice what you preach is volgens het auditpanel dan ook van toepassing. Ook docenten worden getriggerd meervoudig te kijken en ontwikkelen net als studenten een moreel kompas.

De opleiding MSW beschikt over een goed gekwalificeerd docententeam. Alle docenten beschikken over een masterdiploma en vier van hen zijn gepromoveerd. De programmanager levert input aan de instituutdirectie voor de Plan- en Beoordelingscyclus en voor het scholingsplan van de docenten. Iedere docent heeft uren voor deskundigheidsbevordering. Driekwart van de docenten participeert of heeft geparticipeerd in een lectoraat, een kenniswerkplaats of een atelier. De docenten hebben een goede relatie met het werkveld. In verschillende masterclasses betreft de opleiding MSW gastdocenten bij het onderwijs. Bijvoorbeeld op het gebied van Sociale interventies en zelfregie, New Business Modellen en Social Work Theory. Het merendeel van de docenten is BKE-geschoold of zal dit in de nabije toekomst zijn.

(Opleidingsspecifieke) voorzieningen

Het auditpanel vindt het niveau van de voorzieningen voldoende. Studenten maken gebruik van faciliteiten van beide hogescholen. Halverwege het studiejaar wijzigt telkens de leslocatie. De studenten volgen afwisselend een jaar lang onderwijs in Groningen of in Leeuwarden. Vanwege efficiëntie en eenduidigheid maken alle docenten en studenten gebruik van de systemen van één hogeschool, namelijk de digitale leeromgeving Blackboard, de mailvoorzieningen en het cijferregistratiesysteem van de HG. Voor de opleiding MSW is een apart archiveringssysteem ontworpen, het MSW-dossier, waarin opdrachten van studenten worden gearhiveerd. Langs die weg ontvangen studenten ook hun beoordelingen.

De opleiding MSW wil haar onderwijs minder tijd- en plaatsafhankelijk maken door digitale leer- en communicatiemiddelen effectiever in te zetten. Zij kan hiermee ook meer aansluiten op de individuele leerbehoeften van studenten. De MSW heeft dit door een subsidiemogelijkheid binnen de NHL al in gang kunnen zetten. Daarnaast wil de opleiding studenten meer inzicht geven in wat zij doet met hun opmerkingen en evaluaties, en moet zij alert blijven op de termijn waarbinnen zij de resultaten en studieroosters bekend maakt. Het auditpanel gaat er vanuit dat de opleiding haar plannen realiseert.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Het auditpanel komt voor deze standaard zonder meer tot het oordeel 'voldoende', omdat de opleiding in het verlengde van haar doelstellingen een duidelijk samenhangend en actueel programma aanbiedt dat studenten de mogelijkheid biedt om de eindkwalificaties te behalen. Het auditpanel heeft waardering voor de Community of Learning waarbinnen studenten leren om met een brede blik/op metaniveau te kijken naar vraagstukken in het sociale domein. Praktijkgericht onderzoek krijgt van het begin van de opleiding aantoonbaar een plaats in het programma. De internationale oriëntatie die de opleiding MSW beoogt, is nu beter ingebed in het programma en de opleiding wil deze verder versterken. Het auditpanel is onder de indruk van de goed gekwalificeerde docenten die als één team het onderwijs uitvoeren en met een open houding het programma ook blijven ontwikkelen. De opleidingsspecifieke voorzieningen zijn bovendien toereikend voor de realisatie van het programma.

Voor de verdere ontwikkeling van de Community of Learning vindt het auditpanel het systematisch vormgeven van het contact met het werkveld en alumni net als de opleiding een verbeterpunt. Daarvoor is het belangrijk dat de opleiding zich naar buiten toe nadrukkelijker profileert. Het auditpanel ziet hierin ook een rol weggelegd voor de lectoren. Doordat de opleiding op het niveau van het programma niettemin contact heeft met het werkveld en alumni, vindt het auditpanel deze punten niets af doen aan zijn positieve oordeel. Datzelfde geldt voor de studeerbaarheid. De opleiding heeft aantoonbaar verbeteringen doorgevoerd in het programma en blijft niettemin aandacht houden voor de studielast.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing

Toelichting NVAO: De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk. De examencommissie van de opleiding borgt de kwaliteit van de tentaminering en examinering.

Bevindingen

Toetssysteem

Beide hogescholen beschikken over een toetsbeleid waar de opleiding MSW aan voldoet. Het toetsplan van de opleiding bevat een nadere uitwerking van onder meer welke competenties waar in het programma, met welke toetsvorm, op welk niveau en voor hoeveel studiepunten worden afgedekt. Studenten werken binnen de masterclasses aan integrale, authentieke beroepsopdrachten. Daarnaast kent elke masterclass toetsen op deelaspecten van competenties en studieopdrachten waarop studenten feedback krijgen als voorbereiding op de integrale opdracht. De opleiding hanteert een variatie bij het didactische concept passende toetsvormen. Voorbeelden daarvan zijn het schrijven van een essay, het maken van verslagen, het houden van presentaties, een schriftelijk tentamen en het 'Zelfonderzoek leerontwikkeling'. Alle toetsen zijn individueel. Nu de internationale uitwisseling expliciet in het curriculum is opgenomen (zie Standaard 2), heeft de opleiding aan dit onderdeel ook een toets verbonden. Het auditpanel is positief over deze ontwikkeling.

Op basis van evaluaties, met het oog op de studeerbaarheid en het geïntegreerd toetsen van competenties, paste de opleiding de afgelopen jaren de diversiteit, de inhoud en het aantal toetsen in de diverse masterclasses aan. Ook zijn verbeteringen doorgevoerd in de beoordelingsformulieren. Het auditpanel stelt vast dat de opleiding structureel werkt aan de verbetering van het toetssysteem en dat zij duidelijk voor ogen heeft hoe verdere ontwikkeling daarvan mogelijk is. Ontwikkelpunten, zo geeft de opleiding MSW aan, zijn gericht op de verdere uitwerking en borging van integrale toetsing van de drie leerlijnen en de overweging om assessment als toetsvorm te hanteren voor de professionele ontwikkeling van studenten. Bovendien wil de opleiding het werkveld meer betrekken door hen als adviseur bij toetsing in te zetten, bijvoorbeeld bij het beoogde assessment. Het auditpanel kan zich hierbij voorstellen dat de opleiding het werkveld daarbij vraagt om de opleiding te adviseren over de relevantie voor de praktijk ofwel de mate van het meervoudige waarde creëren.

De opleiding MSW zet aantoonbaar kwaliteitsborgende mechanismen in bij het toetsen en beoordelen. De docenten en de leden van de examencommissie borgen samen de validiteit en de betrouwbaarheid van de toetsen. Voor de toetsen vindt vooraf onderlinge afstemming tussen de beoordelaars plaats (meer-ogenprincipe) en bij twijfel consulteren ze elkaar. Ook de examencommissie screent de toets voor afname. De examencommissie beschikt over een fraudereglement en dit, zo stelt het auditpanel op basis van een nader uitgelegd voorbeeld vast, ook adequaat toepast. De opdrachten die studenten inleveren laat de opleiding scannen door Ephorus. De opleiding organiseert structureel interne kalibreersessies voor de thesisbeoordeling. Bovendien neemt de opleiding jaarlijks deel aan een zogeheten thesisshow in samenwerking met haar collega-opleidingen (zie Standaard 1).

Het auditpanel heeft verschillende toetsen ingezien. Het vond de toetsen over het algemeen inhoudelijk van het niveau dat verwacht wordt van studenten van een hbo-masteropleiding. De toetsmatrijzen en leeruitkomsten sluiten goed aan bij de inhoud van de toetsen. In de studiehandleidingen is voor studenten inzichtelijk waar de opleiding MSW hen op toetst. Uit de NSE 2016 blijkt dat de toetsen volgens studenten goed aansluiten bij de inhoud van de opleiding en dat de beoordelingscriteria voor hen voldoende duidelijk zijn.

Examencommissie

De opleiding MSW heeft een zelfstandige examencommissie met een eigen secretariële ondersteuning. De examencommissie bestaat uit docenten van de opleiding en één extern lid. Haar werkwijze is geformaliseerd met behulp van een vast vergaderschema, heldere afspraken, een systeem van archivering en een systeem voor de borging van kwaliteit van toetsing en eindniveau. Zij kan een beroep doen op scholing en ondersteuning uit beide hogescholen. Door het beperkte aantal toetsen heeft de opleiding bewust gekozen om geen aparte toetscommissie in te stellen. De cyclus en de werkwijze van het screenen van toetsen heeft de examencommissie vastgelegd in een reglement.

Uit het gesprek met de leden van de examencommissie blijkt dat zij haar taken en bevoegdheden zoals de WHW die voorschrijft, zorgvuldig uitvoert. De examencommissie hanteert een cyclus waarbij zij in drie jaar tijd alle toetsen van de masterclasses achteraf screent. Door de kleinschaligheid van de opleiding vindt de analyse vooral kwalitatief en waar nodig kwantitatief plaats. De lijnen tussen de examencommissie en de opleiding zijn kort. Docenten waarderen en zijn positief over de feedback van de examencommissie. Ook wijst de examencommissie examinatoren aan. Het verlenen van vrijstellingen komt bij de opleiding MSW nauwelijks voor.

Afstudeerfase

De opleiding MSW toetst de beheersing van de eindkwalificaties door een thesisrapport (80%) en een -verdediging (20%) over een onderzoek-/veranderopdracht in de eigen praktijk. Met de afstudeerthesis laten de studenten zien dat zij zich hebben ontwikkeld tot seniorprofessional en in staat zijn hun praktijk en beroep duurzaam te innoveren. Bovendien moeten studenten laten zien dat zij de beoogde ondernemende competenties beheersen. In de thesisopdracht maken zij de verbinding met (relevante onderdelen uit) Nieuwe Business Modellen. De thesisopdracht is een integrale opdracht waarin alle eindkwalificaties aan bod komen. Waar de beoordelingscriteria van de thesis voorheen met name gericht waren op het doen van onderzoek, heeft de opleiding nu nadrukkelijker ingezet op de wijze van uitvoering, implementatie en valorisatie. De beoordelingscriteria heeft de opleiding expliciet gekoppeld aan de eindkwalificaties. Twee examinatoren, waarvan minstens één een PhD-graad heeft, beoordelen zowel het rapport als de verdediging. De opdrachtgevers die bij de verdediging aanwezig zijn, hebben een adviserende rol in de beoordeling van de verdediging.

De opleiding heeft een aantal jaren geleden besloten om de doorlooptijd van de afstudeerfase te verlengen en daar vanaf het begin van de opleiding aandacht aan te schenken, zo blijkt uit de gesprekken met het management en de docenten. Indien studenten een bijdrage willen leveren aan verandervraagstukken dan is daar namelijk meer tijd voor nodig. Bovendien heeft deze verandering bijgedragen aan een betere spreiding van de studielast (zie Standaard 2). Om de gedrevenheid van de studenten enigszins te beperken en daarmee reparatie aan het einde van de afstudeerfase te voorkomen, zet de opleiding al vroegtijdig gerichte begeleiding in binnen de leerlijn *Professionele Ontwikkeling & Begeleiding*.

Weging en Oordeel

Oordeel: goed

Het auditpanel komt voor deze standaard tot het oordeel 'goed'. De opleiding MSW beschikt over een zorgvuldig ingerichte toetscyclus die continu aan verbetering onderhevig is. De kwaliteitsinterventies die in het verleden zijn gepleegd, hebben zichtbaar resultaat. Het toetsstelsel is daardoor meer valide, betrouwbaar en voor studenten beter inzichtelijk. Bovendien heeft de opleiding voor het systeem van toetsen en beoordelen een zinvolle en realistische ontwikkelingsagenda. Het auditpanel is bovendien positief over het niveau en de inhoud van toetsing en de beoordeling. De opleiding zet aantoonbaar kwaliteitsborgende mechanismen in.

De examencommissie is duidelijk gepositioneerd en vult haar kwaliteitsborgende rol op efficiënte en effectieve wijze in, zowel pro- als reactief. Het verlengen van de doorlooptijd van de afstudeerfase heeft een positieve bijdrage geleverd aan de studeerbaarheid en zal bovendien bijdragen aan de verdere kwaliteitsverbetering van de afstudeerthesissen.

4.4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de resultaten van tussentijdse en afsluitende toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Gerealiseerd eindniveau

Oordeel auditpanel

Vóór aanvang van het locatiebezoek ontving het auditpanel een lijst met afstudeerthesissen (hierna eindwerken) van de opleiding MSW van de afgelopen twee jaar. Daaruit heeft het auditpanel van vijftien afgestudeerden het eindwerk met een variatie in het eindcijfer gekozen (zie Bijlage III - Lijst geraadpleegde documenten).

Het auditpanel heeft de eindwerken met plezier gelezen. Het vond alle eindwerken qua inhoud en niveau van hbo-masterniveau. De onderzoeksvragen die studenten in hun eindwerken beantwoorden, zijn actueel. Alle studenten gebruiken herkenbaar de APA-stijl, zoals de opleiding MSW dat voorschrijft. Bovendien voeren studenten in aansluiting op de doelstellingen van de opleiding, actie-/ontwerponderzoek uit in de gevallen waar het vraagstuk zich daarvoor leent. De bevindingen van het auditpanel naar aanleiding van de eindwerken, kwamen vrijwel overeen met de oordelen die de examinatoren gaven. De kwaliteit van het eindwerk correspondeert met het gegeven cijfer. Het auditpanel vond daarnaast de wijze waarop het oordeel van de examinatoren tot stand kwam, helder beschreven op het beoordelingsformulier. De criteria op het beoordelingsformulier kon het auditpanel bovendien herleiden naar de eindkwalificaties.

Wel ziet het auditpanel enkele mogelijkheden voor verbetering. Uit het gesprek met de docenten bleek dat reflectie, inclusief het ontwikkelen van het morele kompas, onderwerp van gesprek is tijdens de thesisverdediging. Zij gebruiken de verschillende beroepsrollen om vragen aan de student te stellen en hem daarop te laten reflecteren. Doordat het auditpanel van de thesisverdediging alleen het beoordelingsformulier heeft ingezien, kon het auditpanel dat niet waarnemen. Op basis van het gesprek met de docenten en de studiehandleidingen heeft het auditpanel daarentegen vastgesteld dat reflectie veelvuldig en op het juiste niveau aan bod komt in het programma. In de betere eindwerken heeft het auditpanel mooie reflecties gezien op het uitgevoerde onderzoek evenals de reflectie op het eigen handelen en op de beroepscontext. Het zou graag zien dat (dit niveau van) reflectie in alle eindwerken een (vaste) plaats kreeg (zie H6 – Aanbevelingen). Daarnaast trof het auditpanel verschillen aan in het gebruik van de literatuur ofwel de diepgang van het literatuuronderzoek (onder meer het gebruik van buitenlandse literatuur). Het auditpanel kan zich tot slot voorstellen dat in enkele eindwerken het historisch perspectief van het vraagstuk een plaats krijgt. Bij het vinden van oplossingen voor verandervraagstukken moeten studenten altijd rekening houden met de herkomst daarvan. Het auditpanel beschouwt dit als een klein verbeterpunt, omdat hier in Masterclass 1 nadrukkelijk aandacht voor is.

Oordeel werkveld

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding MSW het type professional dat zij wil opleiden (zie Standaard 1) realiseert. Aan het begin van de auditdag zag het auditpanel een korte film. Daarin beantwoordden alumni de vraag wat de opleiding MSW hen gebracht heeft. Zij noemden onder meer een onderzoekende houding, bredere blik/helicopterview, van een reactieve naar proactieve houding binnen de organisatie, regievoeren ofwel een ondernemende houding, een groter netwerk, een rol spelen in veranderprocessen in complexe sociale vraagstukken. Ook in

de auditgesprekken werd dit beeld bevestigd. Enkele alumni hebben tijdens de opleiding of na het behalen van het diploma een nieuwe baan of nieuwe functie gekregen. Voor de anderen geldt over het algemeen dat hun functie complexer en/of breder is geworden. Door de transities in het sociale domein hebben organisaties behoefte aan professionals die binnen en buiten de organisaties verbindingen kunnen leggen. Studenten van de opleiding MSW kunnen dit en realiseren dit, zij tonen horizontaal leiderschap bij transities, zo gaven de vertegenwoordigers van het werkveld aan.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Bij deze standaard komt het auditpanel tot het oordeel 'voldoende'. Het auditpanel concludeert aan de hand van de eindwerken die het bekeek, dat de eindwerken van hbo-masterniveau zijn. Het verschil dat het auditpanel constateerde qua cijfers/beoordeling van de eindwerken, weerspiegelde de bevindingen van de opleiding. Het is het auditpanel gebleken dat het werkveld en de alumni zich positief uitten over het niveau van afstuderen en over de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk. Alumni ontwikkelen een brede blik en creëren daadwerkelijk (meervoudig)waarde voor de praktijk.

Het aanbrengen van meer diepgang in het literatuuronderzoek doet, zo vindt het auditpanel, niets af aan zijn positieve oordeel. In het programma heeft de opleiding in toenemende mate aandacht voor de internationale oriëntatie. Het auditpanel verwacht daarmee dat studenten op termijn in de eindwerken meer internationale vakliteratuur zullen gebruiken. Een verbeterpunt vindt het auditpanel bovendien het transparant maken van het niveau van reflectie in *alle* eindwerken. Doordat op andere plaatsen in het programma veelvuldig aandacht is voor reflectie staat dit het huidige oordeel van het auditpanel niet in de weg.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het management en de docenten binnen het samenwerkingsverband HG/NHL hebben een duidelijke visie op het doel van de opleiding MSW en het type professionals dat zij willen opleiden, en maken daarin zorgvuldige en onderbouwde keuzes. Die keuzes en de bijbehorende uitvoering zijn, zo blijkt uit de audit, voortdurend onderwerp van reflectie en worden indien dat nodig is, bijgesteld. Het auditpanel trof een kleinschalige opleiding aan die een voorbeeld is voor haar studenten. De opleiding draagt met een brede blik en open houding proactief en samen met haar docenten en lectoren bij aan de transities binnen het eigen onderwijs en in toenemende mate in het werkveld.

De eindkwalificaties en het programma zijn actueel. De vakdeskundigheid van de docenten is ruimschoots voldoende voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma. De docenten van beide hogescholen vormen daarin voor studenten één team. Het systeem van toetsen en beoordelen staat stevig. De eindwerken van de opleiding MSW zijn van hbo-masterniveau. De opleiding voldoet hiermee zonder meer aan de basiskwaliteit.

De opleiding MSW heeft duidelijk zicht op haar ontwikkelmogelijkheden. De volgende punten verdienen een plaats op de verbeteragenda van de opleiding (zie ook H6 – Aanbevelingen):

- Structurele betrokkenheid van het werkveld en alumni in de Community of Learning.
- Het versterken van de diepgang van de internationale vakliteratuur en vooral ook het zichtbaar maken van het niveau van de reflectie in alle eindwerken.

Mede op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel met het oordeel 'goed' voor de Standaarden 1 'Beoogde eindkwalificaties' en 3 'Toetsen en beoordelen' en met het oordeel 'voldoende' voor de Standaarden 2 'Onderwijsleeromgeving' en 4 'Gerealiseerde eindkwalificaties', voor de opleiding MSW als geheel tot het oordeel 'voldoende'. Het adviseert de NVAO dan ook de opleiding te accrediteren voor een periode van zes jaar.

6. AANBEVELINGEN

Van Community of Learning naar Community of Practice

Het auditpanel ziet kansen voor de opleiding MSW om haar Community of Learning door te ontwikkelen tot een Community of Practice ofwel van het *gezamenlijk ontwikkelen van kennis* naar *het gezamenlijk delen en verdiepen van kennis*. In het werkveld komt steeds meer ruimte voor en behoefte aan ondersteuning en een sparringpartner. Het is daarbij belangrijk dat de opleiding zich nadrukkelijker profileert en positioneert in en daarnaast structureel contact onderhoudt met diverse gremia:

- Het in samenwerking met het werkveld oppakken van vraagstukken uit de praktijk zorgt ervoor dat organisaties direct de meerwaarde inzien en er draagvlak ontstaat voor de verandering.
- Het sterker betrekken van alumni. Alumni zijn immers de ambassadeurs van de opleiding MSW die in het werkveld laten zien wat de relatief nieuwe masterprofessional Social Work te bieden heeft. Alumni kunnen na hun opleiding zorgen voor een multipliereffect en meervoudig waarde blijven creëren. Bijvoorbeeld ten aanzien van het aantal instromende studenten en een hechte relatie met het werkveld.
- Het auditpanel ziet hierin eveneens een rol voor de lectoren weggelegd. De opleiding kan de relatie tussen studenten en de lectoren versterken. Daarnaast zouden de lectoren ook inhoudelijk meer betrokken kunnen worden bij de (keuze van de) onderzoekopdrachten en andere eindwerkstukken van de masterstudenten.

Het doorontwikkelen van de Community of Learning naar een Community of Practice is ook in lijn met het voornemen van de opleiding om de kennisdeling en -uitwisseling met andere professionals en andere contexten nog meer te bevorderen door de thesisopdrachten sterker te verbinden aan de kennis en -onderzoeklijnen van de lectoraten, kennis- en innovatiewerkplaatsen. Het auditpanel raadt de opleiding aan om dit voornemen te realiseren.

Reële ambities

Het auditpanel adviseert de opleiding MSW om haar ambities ter herijken met de vraag of deze ook realistisch zijn, zeker gezien de beperkte duur van het opleidingsprogramma.

De doelstelling *Duurzaam Innoveren* zou het auditpanel bijvoorbeeld vertalen naar 'bijdragen aan duurzame samenwerking' of 'om kunnen gaan met continue, duurzame ontwikkelingen'. Bij het eerstvolgende ronde waarin de opleiding MSW de eindkwalificaties tegen het licht houdt, kan het auditpanel zich voorstellen dat zij de invulling van deze doelstelling herijkt.

Reflectie

Het auditpanel adviseert de opleiding om de reflectie op de beroepspraktijk en op het onderzoek te integreren in de eindwerken. Dit houdt onder meer in dat studenten in de eindwerken aantonen dat zij kunnen reflecteren op (i) de ontwikkelingen in de beroepspraktijk, (ii) het eigen functioneren in de beroepspraktijk, (iii) de gemaakte keuzes tijdens en de resultaten van het onderzoek en (iv) het opgeleverde resultaat. Bovendien zou het morele kompas dat studenten gedurende de opleiding ontwikkelen daarin ook sterker tot uitdrukking kunnen komen. De opleiding MWS zou studenten bijvoorbeeld de opdracht kunnen geven om reflectie standaard op te laten nemen in de eindwerken. Een andere mogelijkheid is bijvoorbeeld om dit onderdeel van een assessment te laten zijn.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hanzehogeschool Groningen / NHL Hogeschool hbo-masteropleiding Social Work (joint degree) deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	Goed
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoende
Standaard 3. Toetsing	Goed
Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende
Algemeen eindoordeel	Voldoende

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-masteropleiding Social Work – HG/NHL – 16 november 2016

Programma

Locatie: Hanzehogeschool Groningen, Academie voor Sociale Studies, Marie Kamphuisborg – Zernikeplein 23, 9747 AS Groningen¹²

Datum locatiebezoek: 16 november 2016

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
08.15 – 08.30	Inloop & ontvangst auditpanel	
08.30 – 09.25	Vooroverleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - vooroverleg - bestudering documenten ter inzage
09.25 – 09.30	Opening – vlogs van alumni	
09.30 – 10.30	<p>Opleidingsmanagement</p> <p>Drs. W. (Willie) van der Galiën, programmadirecteur Masters NHL Mr. drs. M.A.M. (Michèle) Garnier, dean Academie voor Sociale Studies HG Drs. J. (Jan) van Iersel, lid College van Bestuur NHL Dr. K.M.C. (Karlien) Landman, programmamanager Master Social Work Dr. P. (Paul) van der Wijk, lid College van Bestuur HG</p>	<p><i>Kennismaking MT en vaststellen agenda</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - eigen kleur opleiding / positionering & profilering - ambities - hbo-niveau - relatie beroepenveld - internationale oriëntatie - onderzoeksdimensie
10.30 – 10.45	Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage
10.45 – 11.45	<p>Docenten (waaronder afstudeerbegeleiders en -beoordelaars)</p> <p>Dr. J. (Jitske) Gulmans-Weitenberg, kerndocent Masterclass 4 en PO-leerlijn J. (Jaap) Ikink, Msc, kerndocent Masterclass 2 en SWT-leerlijn Dr. J.T.B. (Job) van 't Veer, lector i-Human Dr. L. (Louis) Polstra, lector Arbeidsparticipatie M. (Muriël) van der Spek, MHOB, kerndocent POB-leerlijn, lid Opleidingscommissie Drs. C.J.E. (Charlotte) Wekker, kerndocent Masterclass 1 en SWT-leerlijn</p>	<p><i>Samenhangende onderwijsleeromgeving:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - inhoud en vormgeving programma/BoK - eigen kleur programma - onderzoekslijn - lectoraat en kenniskring - interactie onderwijs en onderzoek - praktijkcomponenten - internationale component - relatie docenten beroepenveld - eigen deskundigheid docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen - borging niveau
11.45 – 12.00	Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage

¹² Gekozen is voor de auditlocatie in Groningen, omdat in de periode waarin het locatiebezoek plaatsvond ook het onderwijs op deze locatie werd verzorgd. Alle gesprekspartners zijn dan op deze locatie aanwezig.

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
12.00 – 12.45	Studenten (waaronder een of twee leden vanuit de opleidingscommissie) Inge Bekhuis, cohort 2015-2016 Alla Galstyan, cohort 2015-2016 Mariëlle Huisman, lid OC, cohort 2015-2016 Janine Rinsampessy, cohort 2011-12, tijdelijk gestopt, in 2016 weer begonnen Hans Smit, cohort 2014-2015 Mischa Geurink, cohort 2014-2015	<ul style="list-style-type: none"> - aansluiting - kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid / studiebegeleiding - kwaliteit docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen
12.45 – 13.30	Lunch auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage
13.30 – 14.00	Open spreekuur Materiaalinzage	<ul style="list-style-type: none"> - bestudering documenten ter inzage
14.00 – 15.00	Examencommissie (waaronder toetscommissie) Dr. H.A. (Hans) Barf J. (Jaap) Bruijn, MHOB Drs. D.A. (Douwe) Bos, extern lid Drs. M.E. (Marja) Nijboer, voorzitter	<ul style="list-style-type: none"> - bevoegdheden, taken en rollen - relatie tot het management - kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - kwaliteitsborging afstuderen
15.00 – 15.15	Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage - bepalen pending issues
15.15 – 16.00	Alumni / Werkveldvertegenwoordiging Drs. M. (Martin) van Iperen, directeur Kwartier Zorg & Welzijn Drs. Y. (Yvonne) Turenhout, directeur-bestuurder CMO STAMM/Sociaal Planbureau Groningen Riemie van Dijk, MSW, beleidsmedewerker Timpaan Welzijn Elly de Leeuw, MSW, lid OC, cohort 2014-15, zorgtoewijzer Jeugdhulp Friesland Werner Hoff, cohort 2013-2014, MSW, sociaal werker Welzijn/MensenWerk gemeente Meppel/Westerveld Janny Wilms, MSW, cohort 2012-2013, coördinator CJG en Sociaal Team Pekela.	<p><u>Gespreksonderwerpen Alumni:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding <p><u>Gespreksonderwerpen Werkveld:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - eigen kleur opleiding - praktijkopdrachten - onderzoekscomponent - gerealiseerd niveau
16.00 – 16.15	Pending issues	<ul style="list-style-type: none"> - (indien van toepassing)
16.15 – 17.15	Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - bepaling voorlopige beoordeling
17.15	Terugkoppeling	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 19 december 2014. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de (deeltijd) variant.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtname van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Om te kunnen beoordelen of de beoogde eindkwalificaties worden behaald, heeft het auditpanel een selectie van eindwerken bestudeerd overeenkomstig de NVAO-richtlijn 'beoordeling eindwerken'.

Het oordeel van het auditteam, vastgelegd in een conceptrapport, werd aan de betreffende opleiding(en) voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 19 december 2014'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1, 3 of 4 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO. Een 'onvoldoende' bij standaard 2 leidt altijd tot een herstelperiode, onafhankelijk van het eindoordeel van het panel.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien tenminste alle standaarden minimaal voldoende zijn en twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien tenminste alle standaarden minimaal 'goed' worden bevonden en twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Kritische Reflectie 'Verbinden en vernieuwen', Master Social Work (joint degree)
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties van de opleiding
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle eindwerken van de laatste twee jaar.
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft de volgende eindwerken bekeken¹³:

Aantal	Studentnummer
1	291489
2	005193
3	301754
4	308803
5	323138
6	258923
7	320229
8	321492
9	323121
10	320763
11	321716
12	338035
13	337987
14	153851
15	338479

¹³ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO Master Social Work
----------------------	------------------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster door Hobéon zijn ingezet.

Commissielid	Rol	Deskundigheden						Deelname bij*				
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie- / audit	Studentzaken	Christelijke Hogeschool Ede	Saxion Hogeschool	Pro Education B.V.	Hogeschool van Amsterdam	NHL Hogeschool / Hanzehogeschool Groningen
Drs. F.M. Brouwer	Voorzitter			X		X		X	X	X	X	
Drs. G.J. Stoltenborg	Voorzitter			X		X						X
Em. Prof. dr. H. van Ewijk	Lid	X	X	X	X	X				X	X	
Dr. L. van Doorn	Lid	X	X	X	X	X				X	X	X
Prof. Dr. J.M.C. Steyaert	Lid	X	X	X	X	X		X	X			
Dr. C.J.M. van der Cingel	Lid	X	X	X	X				X			
Drs. A.J. van Zon	Lid	X		X	X	X						X
Prof. dr. G.G. Anthonio	Lid	X	X	X	X			X				
J. Kalk	Studentlid				X		X		X		X	
Y Aartsen	Studentlid				X		X					X
W.E. Verschoor	Studentlid				X		X	X		X		
I.M. Gies Broesterhuizen	Secretaris					X		X	X	X	X	X

* Het evaluatiebureau NQA visiteerde de hbo-masteropleiding Social Work van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Drs. G.J. Stoltenborg	De heer Stoltenborg is senior adviseur bij Hobéon en treedt veelvuldig op als voorzitter bij accreditatieonderzoeken van hbo-bachelor- en masteropleidingen.
Dr. L. (Lia) van Doorn	Mevrouw Van Doorn is sinds 2007 lector Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening aan de Faculteit Maatschappij en Recht van Hogeschool Utrecht. Daarvoor was ze lange tijd senior onderzoeker en projectleider bij MOVISIE.
Drs. A.J. (Annet) van Zon	Mevrouw Van Zon is bestuurder van de jeugdzorginstelling Lindenhout en tevens voorzitter van de Werkgeversvereniging Zorg en Welzijn Gelderland.
Y (Yvonne) Aartsen	Mevrouw Aartsen is student bij de Master Social Work van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Zij is op dit moment beleidsadviseur en werkbegeleider bij het entreeteam van Lindenhout.
I.M. (Inge) Gies Broesterhuizen	Mevrouw Gies Broesterhuizen is NVAO getraind secretaris sinds 2010.

Op 21 november 2016 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de (gewijzigde) samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de hbo-masteropleiding Social Work (joint degree) van Hanzehogeschool Groningen/NHL Hogeschool, onder het nummer 005212.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl